

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**S. Ioannis Damasceni Historia, De Vitis Et Rebus Gestis
SS. Barlaam Eremitæ, Et Iosaphat Indiæ regis**

Johannes <Damascenus>

Coloniæ, 1624

Cap. XVIII. Quæ vera vita, & quæ vera mors sit: de Monachorum in victu
ac vestibus temperantia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45244

208 BARLAAM ET IOSAPHAT
QVÆ VERA VITA, ET QVÆ
vera sit Mors: de monachorum in
victu ac vestibus tempe-
rantia.

CAPVT XVIII.

DIXIT autem ad eum Iosaphat: Si
diuturno tempore tecum reputa-
ses, vir sapientissime, quonam pacto
propositarum quæstionum solutionem
mihi perspicuam redderes, meo qui-
dem iudicio, id melius præstare non
potuisses, quàm ea mihi, quæ nunc ex-
posuisti, commemorans: quippe qui
omnium quidem rerum effectorem &
conseruatorem Deum esse docueris,
Maiestatisque ipsius gloriam omnem
mentis humanæ captum excedere, cla-
rissimis rationibus demonstraris, ne-
que vlla alia ratione quenquam eam
consequi posse, nisi cui ipse arbitratus
suo eam patefaciat. Quo quidem no-
mine eloquentissimam tuam sapien-
tiam maiorem in modum admiror.

Sed illud velim mihi dicas, vir bea-
tissime, quam ipse ætate sis, & quibus
in locis commoreris, quosque Philoso-
phiz socios habeas. Siquidem anima
mea tuæ arctissimè hæret: atque per
omne vitæ tempus ne latum quidem
vnguem à te discedere cupio.

Ait

Ait autem Senex: Annos ni fallor, *Quanam*
 quinque & quadraginta natus sum. At- *vera vita*
 que in terræ Sennaar desertis vitam de- *existimā-*
 go. Commilitones porro eos habeo, *da sit.*
 qui ad superni itineris cursum mecum
 laborant, ac certant.

Quid ais, inquit Iosaphat? Mihi e-
 nim septuaginta annos excedere vide-
 ris. Quid igitur est, quamobrem te
 quadraginta quinque tantum annos
 habere dicas? neque enim hac in re mi-
 hi vera loqui videris.

Dixit autem ad eum Barlaam: Si
 annos meos ab ipso vitæ ortu nosse
 quæris, rectè sanè eos plusquam sep-
 tuaginta esse coniecisti. At mihi qui- *In mundo*
 dem nullo omninò modo inter vitæ an- *mors, in re-*
 nos censentur, qui in huius mundi va- *ligione vi-*
 nitate consumpti sunt. Nam cùm, pec- *ta.*
 catis in seruitutem addictus, carni vi-
 uerem, quantum ad interiorem homi-
 nem attinet, mortuus eram. Quamob-
 rem mortis annos, vitæ annos nun-
 quam appellarim.

Ex quo autem mundus mihi cruci *Galat. 6.*
 fixus est, & ego mundo, atque exuto *Ephes 4.*
 veteri homine, qui secundum erroris de-
 sideria corrumpitur, non iam carni vi-
 uo, sed viuit in me Christus: quod au-
 tem viuo, in fide viuo Filij Dei, qui di-
 .lexis

45. annis
Barlaam
in religio-
ne vixe-
rat.

Omnes qui
mundo ad-
dicti sunt,
in mortuis
habendi
sunt.

Peccatum
anima
mors.

Rom. 6.

lexit me, & pro me seipsum tradidit: Hos
vitæ annos & salutis dies, optimo iure
vocaui. Quos quidem quinque &
quadraginta esse asserens, consentanea
ratione, ac non absurdè, horum nume-
rum tibi dixi. Quin tu quoque ea sem-
per mente ac sententia sis velim, nimi-
rum ut eos, qui quantum ad omne pro-
bum opus mortui sunt, peccatis autem
viuant, atque eorum qui humi prouo-
luti sunt principi obsequuntur, & in
voluptatibus ac pestiferis cupiditati-
bus vitam absument, nullo modo viue-
re existimes, verùm eos extinctos esse
tibi persuadeas, vitæque functioni
mortuos.

Nam peccatum immortalis animæ
mortem esse sapiens quidam non im-
meritò pronunciauit. Atque etiam his
verbis Apostolus vtitur; *Cum serui es-
setis peccati, liberi eratis iustitiæ. Quem
ergo fructum habuistis in his, in qui-
bus nunc erubescitis? Finis enim illo-
rum mors est. Nunc autem liberati à
peccato, serui autem facti iustitiæ, ha-
betis fructum vestrum in sanctificatio-
nem, finem autem vitam æternam. Sti-
pendia enim peccati, mors: gratia au-
tem Dei, vita æterna, in Christo IESU
Domino nostro.*

Dixit

Dixit autem ad eum Iosaphat :
Quandoquidem vitam, quæ in carne
ducitur, vitam esse minimè censes, par
estigitur, ut ne mortem quidem hanc,
quam omnes subeunt, mortem esse
censeas.

Respondit Senex : Sine vlla dubi-
tatione de his quoque ita censeo, quip-
pe qui temporariam hanc mortem mi-
nimè peremescam, imò nec omni-
no mortem eam appellem, siquidem
me per diuinorum præceptorum viam
incedentem arripuerit : quin potius
transitum à morte ad præstantiorem
& perfectiorem vitam, atque in Chri-
sto absconditam. Cuius quidem con-
sequendæ cupiditate flagrantes opti-
mi viri, præsentem hanc vitam permo-
lestè ferebant. Vnde etiam ait Apосто-
lus : Scimus enim, quoniam si terrestris
domus nostra huius habitationis dissolui-
tur, adificationem ex Deo habemus, do-
mum non manufactam, aternam in ca-
elis. Nam & in hoc ingemiscimus, habita-
tionem nostram, qua de celo est, superin-
diti cupientes, si tamen vestiti, & non nu-
di inueniamur.

Nam & qui sumus in hoc tabernacu-
lo, ingemiscimus grauati: eò quod no-
lumus expoliari, sed superuestiri, ut ab-
sorbea-

*Mors hæc
tempora-
ria propriè
non est.*

Coloss. 3.

2. Cor. 5.

Rom. 7.

Phil. 1.

Psal. 41.

forbeatur, quod mortale est, à vita. At
 rursus: *Infelix*, inquit, *ego homo, qui*
me liberabit de corpore mortis huius? Et
 alio loco: *Cupio dissolui, & esse cum*
Christo. Et Propheta David: *Quaerendo*
veniam, & apparebo antefaciem Dei.
 Quod autem ego quoque omnium in-
 finitus corpoream mortem nullo mo-
 do extimescam, hinc facile tibi intelli-
 gere licet, quod patris tui minis con-
 temptis ac pro nihilo habitis, intrepidè
 ad te accesserim, ut salutiferam doctri-
 nam tibi exponerem: tamen si alioquin
 compertissimum haberem fore, ut si
 hæc rescisceret, sexcentis me, si fieri
 posset, mortibus afficeret. Verùm ego
 Dei sermonem omnibus rebus antepo-
 nens, ipsoque frui cupiens, nec tempo-
 rariam hanc mortem perhorresco, nec
 eam huiusmodi nomine appellandam
 duco, Domini scilicet mandato obtem-

Matt. 10.

perans dicentis, *Nolite timere eos, qui*
occidunt corpus, animam autem non pos-
sunt occidere, sed potius timete eum, qui
potest animam & corpus perdere in gehem-
nam.

Religiosi
naturam
superant.

Hæc, inquit Iosaphat, veræ vestre
 Philosophiæ præclara facinora, terro-
 norum hominum, qui à præsentis hæc
 vita vix auelli possunt, naturam longè
 mul-

multumque superant. Ac vos beati, qui hac strenuissima mente præditi estis. Quinam porro tibi ac socijs tuis in huiusmodi solitudine victus sit, atque item vnde, & cuiusmodi vobis vestes suppetant, verè mihi expone.

Barlaam autem dixit: Victus quidem *De victu,* nobis ex pomis, & stirpibus, quas soli- *& vesti-* tudo, cælesti rore perfusa, & Creato- *bus Bar-* tis imperio parens, alit, nobis suppetit. *laam &* Ob quæ nemo est, qui aduersum nos *sociorum* pugnam ineat, atque contendat, maio- *eius Mo-* remque partem, vt avaritiæ lex præscri- *nachorum* bit, arripere quærat: Verùm vberri- *desertum* omnibus illaboratus cibus, & extēpo- *incolentiæ.* ralis mensa proponitur. Quod si quan- do piorum fratrum, qui nobis vicini sunt, aliquis panis benedictionem afferat, hunc tanquam ad eorum, qui cum fide obtulerunt, benedictionem, à diuina prouidentia missum, suscipimus.

Vestes autem nobis ex asperis cili- *Asperitas* cijs, & ouium pellibus sunt, vetustæ *vestitus* omnes, atque ex varijs pannis consute, *monacho-* imbecillam nostram carnem atteren- *rum anti-* tes. Etenim eadem nobis est tum æsta- *quorum,* tis, tum hyemis vestis. Quam etiam vt semel induimus, exuere postea nobis non licet, quousque vetustate confecta prorsus deleatur. Ad hunc enim mo- *dum,*

dum, & frigoris, & æstus molestijs corpus afflictautes, futuræ immortalitatis vestem nobis comparamus.

*Barlaam
aliena veste
ad ne-
goria expe-
dienda in-
duitur.*

Cumque hic Iosaphat quæ fuisset, vndenam vestem illam, qua induens erat, sibi comparasset, respondit Senex: A quodam piorum fratrum eam, cum ad te profecturus essem, vndenam accepi. Neque enim par erat, ut cum ea, quam ferre soleo, veste accederem.

Simile.

Quemadmodum enim quispiam charissimum quendam cognatum in alienam regionem captivum abductum, illinc educere cupiens, abiecta veste sua, atque hostium suscepta persona, ad eorum regionem sese confert, varijsque artibus propinquum suum ex acerba tyrannide in libertatem asserit: eodem modo ego quoque de tuis rebus certior factus, hoc habitu suscepto veni, ut divina prædicatione peccatum tuum confererem, atque à truculenti principis mundi servitute te vindicarem.

Ac nunc per virtutem diuinam, quantum quidem in me fuit, ministerio meo perfunctus sum. Etenim ipse cognitionem tibi annunciaui, ac Prophetarum & Apostolorum prædicationem

nem exposui, vereque ac sine vllō errore presentium rerum vanitatem demonstravi, quantisque malis hic mundus scateat, eos, qui ipsi obtemperāt, in fraudem inducens, variisque modis irretiens: Deinceps igitur, eò, vnde huc veni, revertendum est: ac tum alieno habitu deposito, meum induam.

Obscrauit autem Senem Iosaphat, ut se ipsi cum consueta veste ostenderet. Cùm itaque Barlaam vestem eam, quam gerebat, exuisset, Horrendum Iosaphat spectaculum sese obtulit. Etenim tota carnis ipsius* qualitas absumpta erat, ac pellis ex Solis æstu atque ardore circum ossa tensa erat, non secus ac si quis pellem subtilibus calamis terendisset. Pannoso porro ac perquam aspero cilicio è lumbis vsque ad genua cingebatur, idemque pallium humeris gerebat.

* *πίότης*
fortasse legendum, id est, pinguedo.

Admiratus itaque Iosaphat, huiusmodi vitæ duritiam & asperitatem, atque ex ingērica & singulari tolerantia stupore affectus ingemuit, profusisque lachrymis ad Senem ait: Quoniam ea tibi huc veniendi causa fuit, ut me ex acerba diaboli seruitute extraheres, beneficio tuo extremam manum impone, atque animam meam de custodia
Barlaami vestitus asper.
Psal. 141.
 educ,

educ, ac me itineris tui socium adhibe:
vt mundi impostura prorsus liberatus,
tum denique salutaris baptismi sigil-
lum accipiam, sociumque me tibi ad-
mirandæ huius Philosophi hęc, atque exi-
mię exercitationis præbeam.

*Parabola
valde ad
rem accõ-
modata*

Dixit autem ad eum Barlaam: Caprea-
hinnulum diues quispiam olim alebat.
Cum autem ipse creuisset, naturali ob-
fectu pertractus solitudines expetebat.
Egressus igitur quodam die, caprea-
rum gregem pastui operam dantem in-
uenit: atque ad eas sese adiungens, per
agros & campos oberrabat, ac serò qui-
dem domum se referebat, manè autem
famulorum negligentia foras egredie-
batur, atque cum siluestribus capris se
aggregabat. Porro cum illæ pabularum
longius processissent, ipse quoque eas
comitatus est. At verò Diuitis illius vi-
ri famuli, re cognita, conscensis equis
eas à tergo insecuti sunt, ac suam qui-
dem capream viuam captam domum-
que reductam posthac ita tenuerunt, vt
nulli ad eam aditus pateret: reliquum
autem gregem, partim trucidarunt,
partim malè mulctarunt.

Eodem modo ne nobis accidat, me-
tuo, si mihi te comitem adiungas: Hoc
est, ne, & tuo contubernio priuetur.

& in-

& ingentes socijs meis calamitates, ac sempiternam patri tuo condemnationem accersam. Vult itaque te Dominus nunc quidem diuini baptismi sigillo consignari, atque hic manentem omni pietatis generi studere, præceptisque suis operam dare. Posteaquam autem illius bonorum omnium datoris munere occasio sese obtulerit, tum demum, & ad nos venies, & per reliquum omne huiusce vitæ tempus nobiscum deges. Ac Domini benignitate fretus, haudquaquam dubito, quin in futura vita ita coniungemur, vt nunquam diuelli possimus.

Iosaphat autem lachrymis rursus perfusus, ad eum ait: Si Domino ita placet, ipsius voluntas fiat. Quocirca, cum diuino baptismo me inuiciaueris, pecuniasque à me & vestes, tam ad tuum, quam ad sodalium tuorum victum ac vestitum acceperis, in religiosæ exercitationis locum, diuinæ pacis præsidio septus, abscede: mea que causa sine vlla intermissione Deum roga, vt ne spe mea frustrer, verum primo quoque tempore ad te peruenire, atque in alta quiete vtilitatem ex te percipere possim.

Barlaam autem ait: **Q**uin Christi
K **q**uis

*Mundus
pauper, re-
ligio dives.*

quidem sigillum accipias, nihil est quod prohibeat. Quare te ipsum iam adorna ac Deo iuante Christianæ fidei sacri initiaberis. De ijs autem pecunijs, quas te tum mihi, tum sodalibus meis daturum dixisti, qui tandem fieri posset, tu, qui pauper es, diuitibus elemosinam impertias? Si quidem diuitum est de pauperibus bene mereri, non autem contra pauperum de locupletibus & copiosis. Nam sodalium omnium meorum postremus, opibus omninò te superat. Verùm diuinis miserationibus fretus, hoc mihi persuadeo, te propediem locupletissimum fore. Quod cum contigerit, minimè ad largiendum promptus ac procliuis eris. Dixit autem ad eum Iosaphat.

Paradoxa.

Expone mihi quæso, quonam pacto, sodalium tuorum extremus, opibus me antecellat, cum paulò antè, tum eos in magna inopia viuere, atque extrema paupertate conflictari, dixeris. Quidnam item sit, quam obrem nunc me pauperem appelles: cum autem amplissimis opibus præditus fuero, minimè liberalem fore dicas, qui nunc ad largiendum promptus ac propensus sum.

*Auaris-
perpauperes.*

Respondit Barlaam: Non eos paupertate conflictari dixi, sed inexhaustis potius

potius opibus florere. Nam opibus o-
pes semper adiungere, nec cupiditatem
tanquam freno coercere, verum sine
vlla satietate plura appetere, extrema
paupertatis argumentum est. Contra,
qui sempiternarum rerum cupiditate
praesentia omnia contemnunt, eaque
prostercoribus ducunt, ut Christum so-
lum lucrentur, omni que ciborum & in-
dumentorum excussa, atque in Deum
proiecta cura, maiorem ex inopia vo-
luptatem capiunt, quam quisquam eo-
rum, qui mundi amore flagrant, ex o-
pum & pecuniarum abundantia capiat,
qui que amplissimas virtutum diuitias
sibi aggesserunt, atque immortalium
bonorum spe sese alunt, hos ego opti-
mo iure, te, atque aded quouis terreno
Rege locupletiores dixerim.

Quod si Deo tibi fauente, tu quoque
spirituales huiusmodi diuitias arripue-
ris, eas summo studio, ac diligentia ser-
uabis, ac semper, & quidem merito,
augere cupies, nec vllam omnino ea-
rum partem effundere sustinebis. Nam
in hoc demum verae diuitiae fixae sunt.
Earum autem opum, quae in sensum
cadunt, moles detrimento potius,
quam commodo amicos suos affecerit.

Quare non absre eas extremam pau-
per-

*Qui vero
diuites
sint.
Philip. 3:*

*Diuitia
extrema
paupertas.*

*Serpens &
hostis.*

peritatem appellavi. Quas, caelestium bonorum amatores, rebus omnibus remisso nuncio, ita fugiunt, ut quispiam serpentem fugit. Si verò eum hostem, quem mei piæ exercitationis socij & commilitones iam obruncarunt, ac pedibus proculcarunt, viuum rursus abs te acceptum ad ipsos detulero, bellorumque ac perturbationum causa ipsis fuero, prorsus ipsis exitiosus nuncius ero. Quod quidem absit, ut faciam.

Idem autem de indumentis etiam intelligas velim. Nam eos, qui vetustatis labem & corruptelam exuerunt, atque inobedienciæ vestem, quantum in ipsis fuit, deposuerunt, Christum autem tanquam vestimentum salutaris, & pallium lætitiæ induerunt, quoniam tandem modo rursus pelliceis tunicis induerem, ipsisque ignominiae amictum imponerem? Quin potius, cum Sodales meos, ut qui pia, & religiosa solitudinis exercitatione contenti sint, eamque pro verissimis delicijs ducant, nullis omnino eiusmodi rebus indigere compertum habeam, pecunijs & vestibus, quas te ipsis daturum dicebas, in pauperes distributis, fac tibi eiusmodi thesaurum in futurum recondas, qui nullo

nullo modo surripi possit, Deum scilicet in ipso per illorum preces opitulatorem tibi adiungens. Sic enim hoc consequeris, ut opes ad optima quæque tibi adiumento sint. Ac deinde, cum *Ephes. 6.* Spiritus armaturam acceperis, & lumbos in veritate succinxeris, ac iustitiæ lorica indueris, & salutis galeam capiti tuo imposueris, & pedes in Euangelij pacis præparationem calcearis, fideique scutum ac Spiritus gladium, quod est verbum Dei, manibus sumpseris, atque vndique te præstantissimis armis instruxeris, ac muniueris, ita demum fidei animo ad bellum cum impietate committendum egredere: ut ea in fugam versa, atque ipsius duce diabolo in terram alliso, à dextra Domini manu, quæ vitæ principium affert, victtricem coronam consequaris.

*BARLAAM REGIS FILIVM
mysterijs fidei ac sancta Eucharistia im-
buit. Tum de imaginum cultu, ac Nicæno
Symbolo verba facit. Atque ita demum
Baptismum & Eucharistiam ipsi
impertit, atque ad virtu-
tis studium hor-
tatur.*

CAPVT XIX.

K 3

CVM